# Follow up rapportage bevindingen accountantsrapporten 2019 en 2020

In de bijlage treft u de ambtelijke follow up aan op de aanbevelingen die de accountant in zijn rapporten (verslag van bevindingen en managementletter) heeft gedaan naar aanleiding van zijn controle werkzaamheden. Het gaat om de aanbevelingen die zijn gedaan over de jaren 2019 en 2020.

In het overzicht is per rapport de aanbeveling van de accountant terug te vinden en de stand van zaken voor wat betreft de opvolging van deze aanbevelingen. Om de resultaten van de aanbevelingen te visualiseren, wordt er gewerkt met 3 kleuren, te weten:

| **Kleur** | **Status** |
|---|---|
| | Groen: de aanbeveling is opgevolgd of er wordt aangegeven waarom wordt besloten om de aanbevelingen niet op te pakken. |
| | Oranje: de aanbeveling is in gang gezet, maar nog niet volledig opgevolgd |
| | Rood: de aanbeveling moet nog in gang gezet worden. |

Naast de visualisatie van de resultaten wordt ook aangegeven of de aanbevelingen van invloed zijn op de toekomstige rechtmatigheidsverantwoording die het college zal gaan afgeven (2022).

Alleen de aanbevelingen die tot actie leiden van de ambtelijke organisatie zijn meegenomen in deze follow up rapportage.
De volledige rapporten van de accountant zijn terug te vinden in Corsa:

- 19.0016158 Managementletter 2019 (interim controle)
- 21.0010841 Accountantsverslag 2019 (jaarrekeningcontrole)
- 20.0029457 Managementletter 2020 (interim controle)
- 21.0009792 Accountantsverslag 2020 (jaarrekeningcontrole)

Het doel van deze rapportage is het verbeteren van de kwaliteit van de bedrijfsvoering en het versterken van de interne beheersing. Ook wel het ‘in control’ komen van de organisatie genoemd. De aanbevelingen kunnen betrekking hebben op een proces, beleid of op een onderwerp dat specifiek betrekking heeft op de jaarrekening van het boekjaar.
Daar waar het gaat om aanbeveling m.b.t. processen zal in overleg met de desbetreffende afdeling (proceseigenaar) de aanbevelingen meegenomen worden in de procesbeschrijving en zal er middels het controle programma toetsing op gaan plaats vinden. Op deze manier zal de aanbeveling worden geborgd in het proces.

Daar waar het gaat om beleid of een specifiek jaarrekening onderwerp zal per onderwerp worden nagegaan hoe dit aan te pakken. Voor deze onderwerpen geldt dat deze worden besproken met de proceseigenaar en dat er indien nodig actie wordt ondernomen. Bijvoorbeeld het verzamelen van aanvullende informatie en het uitvoeren van (extra) werkzaamheden als het een jaarrekening

onderwerp betreft. Als dit overigens een onderwerp is dat jaarlijks kan terugkomen zal worden gekeken hoe dit in het proces op te nemen.

Gaat het om beleidsonderwerpen dan zal in overleg met de desbetreffende afdeling/ sector in kaart worden gebracht welke consequenties de aanbevelingen heeft en wat vervolgens te doen met deze aanbeveling.

De coördinatie van de deze rapportage ligt bij financiën, echter ligt de verantwoordelijkheid van de aanbevelingen bij de gehele organisatie.

## Opvolging accountantsverslag 2020

(rapport PSA accountants d.d. 10-06-2021)

| Nr. | Aanbevelingen | Pag. rapport / Sector | Stand van zaken zomer 2021 | Resultaat | Invloed op rechtmatigheids-verantwoording |
|---|---|---|---|---|---|
| 1. | <u>Het jaarrekeningtraject is minder soepel verlopen dan we met elkaar verwacht hadden</u><br>Een rode lijn die we bij deze onderwerpen zien, maar ook controleonderdelen waarover wij niet afzonderlijk rapporteerden, is dat de kwaliteit van de aangeleverde informatie niet altijd van het niveau was wat wij ervan verwachten. Bij de start van de controle waren de jaarstukken grotendeels gereed en waren de werkafspraken door uw medewerkers grotendeels afgerond, maar ontbraken ook nog (belangrijke) onderdelen. Dat alles maakt dat er meer vragen gesteld moesten worden en de doorlooptijd van de controle langer werd dan gepland. Wij zullen het jaarrekeningtraject op een later moment met uw college en medewerkers evalueren om samen scherp te krijgen waar nog (aan beide kanten) ruimte voor verbetering mogelijk is. | 12<br><br>BOO | Na de zomer zal er een evaluatiegesprek gepland worden met zowel de interne als de externe partijen (administratie Medemblik en PSA accountants) die betrokken zijn bij dit proces. Met de uitkomsten van deze evaluatie zullen verbeteringen voor komend jaar gerealiseerd gaan worden.<br><br>Eén en ander is afhankelijk van de uitkomsten aanbesteding accountant. | | niet v. invloed op toekomstige rechtmatigheids-verantwoording |
| 2. | <u>Bewaak het niveau van uw investeringsplanning</u><br>In de jaarstukken is, in de toelichting op de balans, een overzicht opgenomen van "Belangrijkste investeringen en beschikbaar gesteld en nog te besteden krediet". Van de 35 genoemde investeringen (totaal beschikbaar gestelde kredieten € 20,4 miljoen) is aangegeven wat de cumulatieve bestedingen zijn. Deze bedragen ultimo 2020 € 2,6 miljoen. Dit betekent dat er nog voor een bedrag van circa € 17,8 miljoen aan "nog te besteden kredieten" open staat. Per krediet is tevens aangegeven wat de bestedingsruimte nog is (nog te besteden krediet). Deze toelichting geeft de gebruiker van de jaarrekening veel inzicht in de financiële voortgang. Wat de informatievoorziening zou kunnen versterken is om het overzicht uit te breiden met informatie wanneer (in welke jaar) de investering naar verwachting gereed zal zijn en of het krediet kan worden afgesloten. Wij adviseren u om de realisatie van uw investeringsplanning mee te wegen in het vaststellen van toekomstige investeringsplannen. | 12<br><br>BOO | Met de kadernota 2022-2025 is hier inmiddels invulling aan gegeven. | | niet v. invloed op toekomstige rechtmatigheids-verantwoording |
| 3. | <u>Bewaak de volwaardigheid van openstaande vorderingen en daarmee de toereikendheid van de voorziening voor oninbaarheid</u><br>Onder de uitzettingen zijn vorderingen opgenomen op bijstandscliënten, op belastingdebiteuren en op overige natuurlijke personen. Op basis van de ouderdom van de openstaande vorderingen, schat het college jaarlijks de volwaardigheid van de vorderingen in. Deze wijze van het beoordelen van de volwaardigheid van openstaande vorderingen en daarmee de inschatting van de voorziening voor oninbaarheid, wordt ook wel de dynamische methode genoemd. Dit is in beginsel een prima basis voor het inschatten van de<br>benodigde voorziening. Wat is dat geval echter wel van belang is, is dat "statisch" wordt getoetst of de inschatting die in gemaakt, valide is. Deze statische toets was bij het opstellen van de concept-jaarrekening te beperkt uitgevoerd. | 14<br><br>BOO | Bij het opstellen van de jaarrekening 2021 zal ook de statische toets op de voorziening dubieuze debiteuren worden meegenomen.<br><br>Dit punt is opgenomen met de financiele adminstratie in Medemblik. | | Van invloed op toekomstige rechtmatigheids-verantwoording |

## Opvolging accountantsverslag 2020

(rapport PSA accountants d.d. 10-06-2021)

| Nr. | Aanbevelingen | Pag. rapport / Sector | Stand van zaken zomer 2021 | Resultaat | Invloed op rechtmatigheids-verantwoording |
|---|---|---|---|---|---|
| 4. | <u>Rekening courant Woningbedrijf- algemene dienst</u><br>Het woningbedrijf van de gemeente maakt een integraal deel uit van uw gemeente en voert een eigen administratie. Per jaareinde wordt deze "geconsolideerd" en verwerkt in de administratie van de gemeente. Gedurende het jaar worden onderlinge diensten verrekend (doorbelastingen) tussen het Woningbedrijf en de algemene dienst. Deze onderlinge doorbelastingen worden verrekend in de rekening-courantpositie. Per saldo sluit de rekening-courantpositie (€ 7,6 miljoen, schuldpositie woningbedrijf, vordering algemene dienst) zoals deze in beide administratie is opgenomen op elkaar aan. Het saldo is ten opzichte van 2018 echter niet meer veranderd.<br>Wij merken op dat de juiste en tijdige afwikkeling van de rekening-courantpositie aandacht vraagt en adviseren het college dringend na te gaan of het administratieve saldo kan worden afgeletterd. | 16<br><br>BOO + WB | In het najaar van (2021) zal dit punt verder worden opgepakt en afgerond. Men is hier wel mee bezig. | | niet v. invloed op toekomstige rechtmatigheids-verantwoording |
| 5. | <u>Europese aanbestedingen - verhoogd aandacht is nodig in 2021</u><br>Zowel bij de Algemene Dienst als het Woningbedrijf hebben wij geen fouten geconstateerd die wij moeten meewegen in ons rechtmatigheidsoordeel. Wel zien wij, zowel bij de Algemene Dienst als het Woningbedrijf, dat een aantal contracten in 2021 "at risk" zijn. Gelet op de raming ten behoeve van de keuze van aanbestedingsvormen, de cumulatieve uitgaven op lopende contracten, de looptijd van contracten en het regelmatig verlengen van contracten, is het de vraag of de gekozen aanbestedingsvorm in continuïteit de juiste is.<br><br>Wij adviseren u, om het risico op fouten te beperken in 2021 en verder, per direct de volgende adviezen op te volgen:<br>1. Bewustwording in de gehele organisatie creëren en kennis van de EU aanbestedings-regels te verdiepen en te verbreden bij alle budgethouders.<br>2. Gebruik voor de opdrachtverlening altijd een startformulier, dat aansluit op de vragen die relevant zijn bij het beoordelen dat de juiste keuze wordt gemaakt, inclusief documentatie/onderbouwing. Dit moet gebeuren in de 1e lijn, door het team dat de opdracht verstrekt.<br>3. Wij adviseren ook de controle op de spendanalyse bij de 2e lijn, inkoopadviseurs/ kwaliteitsmedewerkers inkoop, te beleggen.<br>4. Zorg ervoor dat er altijd een reële opdrachtraming beschikbaar is.<br>5. Voer de verbijzonderde interne controle op dit onderwerp zo spoedig mogelijk weer in 2021 uit.<br><br>Ons voorstel is om de verbijzonderde interne controle over de eerste helft van 2021 in juli 2021 uit te laten voeren, het derde kwartaal 2021 in oktober 2021 en het vierde kwartaal 2021 in januari 2022. | 17<br><br>BOO | In KOM verband heeft Opmeer een gemeenschappelijke inkoop-adviseur. Om het bewustwordingsproces te versterken is er begin 2021 een presentatie geweest in het zgn breed MT omtrent het juist gebruiken van de aanbestedingsregels. Daarnaast is begin 2021 een bijgesteld start formulier geintroduceerd wat nu regulier gebruikt wordt bij een aanbesteding boven de €10.000 in de organisatie.<br><br>Hierbij heeft de verantwoordelijke budgethouder steeds contact met de inkoop-adviseur.<br><br>In 2021 is gestart met een MT rapportage aanbestedingen. Deze eerste rapportage (overzicht alle aanbestedingen boven € 10.000) wordt in tweede helft van dit jaar voorgelegd aan het MT. Het is de intentie om dit vervolgens twee maal per jaar (bij Kadernota en Najaarsnota) te doen om meer in control te komen.<br><br>In de 2e rapporatage die dit najaar zal worden opgesteld, zullen ook de punten vanuit de rapportage controle inkoopproces die uit invalshoek van de functionars gegevensbeheer komen, worden meegenomen.<br><br>Momenteel is er geen voldoende personele capaciteit om de spendanalyse bij de inkoopadvisuers te beleggen. In de organisatie zal gekeken worden hoe dit punt op te pakken en zo snel mogelijk te starten met de spendanalyse over het 1e halfjaar.<br><br>In het startformulier is voldoende aandacht gegeven aan een reele opdrachtraming. | | Van invloed op de toekomstige rechtmatigheids-verantwoording. Het niet voldoen aan aanbestedingsregels kan leiden tot rechtmatigheidsfouten. Omvang is van te voren niet in te schatten. |

**Opvolging accountantsverslag 2020**
(rapport PSA accountants d.d. 10-06-2021)

| Nr. | Aanbevelingen | Pag. rapport / Sector | Stand van zaken zomer 2021 | Resultaat | Invloed op rechtmatigheids-verantwoording |
|---|---|---|---|---|---|
| 6. | <u>Onderbouwing van de pensioenvoorziening behoeft meer aandacht in het opstelproces van de jaarrekening</u><br>Voor zowel de pensioenen in opbouw als de reeds ingegane pensioenen is een aantal factoren van invloed op de voorziening die ultimo elk boekjaar benodigd is. Daarvan zijn met name de behaalde beleggingsresultaten, de levensverwachting en de voorgeschreven rekenrente van belang. Deze rekenrente wordt jaarlijks voorgeschreven door de Nederlandse bank. Voor de jaarrekening 2020 bedraagt het toe te passen percentage 0,082% (2019: 0,29%). Hoe lager de rekenrente, hoe hoger de voorziening in de jaarrekening.<br>Uw adviseur die de verplichting voor de reeds ingegane pensioenen voor u berekent (APG) heeft een percentage van -/- 0,233% gehanteerd (negatief dus). Uw adviseur heeft (op ons verzoek) aangegeven dat zij dit in de huidige omstandigheden een passender percentage vindt dan het percentage van de DNB. Dit leidt dus tot een nog iets hogere voorziening voor de ingegane pensioenen in uw jaarrekening. Tevens zien wij dat deze adviseur is uitgegaan van oudere sterftetabellen dan wij verwacht zouden hebben. Zonder een nieuwe berekening is het verschil niet te bepalen, maar wij hebben wel vastgesteld dat het niet van materiële invloed kan zijn op het beeld van uw jaarrekening. De verzekeraar die de berekeningen maakt voor de nog niet ingegane pensioen houdt wel de rekenrente van de DNB aan. Het college wordt geacht een mening te vormen over de werkzaamheden van de adviseur. De afwijkingen in de gehanteerde rekenrentes waren intern nog niet geconstateerd en van een reactie voorzien.<br><br>Wij adviseren u nadrukkelijk komend jaar aandacht te besteden aan de onderbouwingen voor de voorziening voor wethouders pensioenen. | 18 + 19<br><br>BOO | Het advies van de accountant wordt meegenomen in het jaarrekeningproces 2021. | | Kan invloed hebben op toekomstige rechtmatigheids-verantwoording |

## Opvolging accountantsverslag 2020

(rapport PSA accountants d.d. 10-06-2021)

| Nr. | Aanbevelingen | Pag. rapport / Sector | Stand van zaken zomer 2021 | Resultaat | Invloed op rechtmatigheids-verantwoording |
|---|---|---|---|---|---|
| 7. | Onderhoudsvoorziening gemeentelijke gebouwen<br>In de jaarrekening is de voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen vrijgevallen. Deze voorziening was bedoeld om de kosten van groot onderhoud over een meerjarige periode te egaliseren (vaste jaarlijkse dotatie). Hiermee werd beoogd schommelingen in uw meerjarenbegroting voorkomen.<br>Voor de onderbouwing van de voorziening hebben wij daarom weer aansluiting trachten te zoeken bij het huidige onderhoudsplan. Wij constateerden wederom dat het voorspellend karakter van dit plan niet zo groot was als wat wij ervan zouden verwachten. Net als in voorgaande jaren wordt er veel onderhoud doorgeschoven naar de toekomst (€ 169.000) en wordt het plan daarop voor het volgende jaar aangepast. Het onderhoudsplan heeft daarmee meer het karakter van een werkplanning voor het komende verslagjaar dan een voorspeller voor de langere termijn. Daarnaast bestaan er vraagstukken rondom de inflatiecorrectie die wordt toegepast en de juiste toerekening van de kostprijsverhogende BTW. Ten slotte bleek dat er in het plan ook investeringscomponenten zijn opgenomen (in ieder geval voor vervangingsinvesteringen van de airco's in het gemeentehuis). Dit betreft geen onderdelen die moeten worden meegenomen in de onderhoudsvoorziening, maar moeten worden geactiveerd in het jaar van aanschaf. Uiteindelijk is dit voor de in 2020 aangeschafte airco's ook gebeurd.<br>Wij adviseren u om dit proces met voorrang af te (laten) ronden en vast te stellen dat u voor het opstellen van de jaarrekening 2021 weer beschikt over beheerplannen die voldoen aan de vereisten van het BBV. Op basis van deze beheerplannen dient (op basis van artikel 44 lid 1c van het BBV ) de bestemmingsreserve die gevormd gaat worden, dan weer omgezet te worden in een voorziening. | 22<br><br>GGZ | Het onderhoudsplan inzake gebouwen is onderhanden en dit najaar (2021) komt er een nieuw plan inclusief de benodigdheden van een voorziening (of niet). | | Kan invloed hebben op toekomstige rechtmatigheids-verantwoording |
| 8. | Voorziening riolering vraagt aandacht<br>De omvang van de voorziening bedraagt inmiddels ruim € 5,5 miljoen. Deze komt voort uit in het verleden geheven rioolrecht van de burgers en is beklemd. Uiteraard heeft de gemeente hierbij de gedachte dat er ook gespaard wordt voor toekomstige vervangingsinvesteringen, echter de relatie met het GRP lijkt niet meer te leggen te zijn. Het is belangrijk dat deze weer wordt geactualiseerd, zodat de onderbouwing van het rioolrecht voor de komende jaren versterkt wordt.<br>Daarnaast is ons opgevallen dat enkele uitgangspunten en veronderstellingen die aan de toerekening van kosten van de riolering ten grondslag liggen, al enige tijd niet herijkt zijn. Dit kan mogelijk leiden tot een onjuiste inschatting van de noodzakelijke omvang van de voorziening. Wij adviseren u daarom, in het verlengde van het hiervoor gegeven advies, de uitgangspunten te herijken. | 20<br><br>GGZ | Er wordt momenteel (zomer 2021) gewerkt aan een nieuw (V)GRP. Hierbij zal de hoogte van de huidige voorziening onder de loep worden gehouden. | | Kan invloed hebben op toekomstige rechtmatigheids-verantwoording |

## Opvolging accountantsverslag 2020

(rapport PSA accountants d.d. 10-06-2021)

| Nr. | Aanbevelingen | Pag. rapport / Sector | Stand van zaken zomer 2021 | Resultaat | Invloed op rechtmatigheids-verantwoording |
|---|---|---|---|---|---|
| 9. | <u>Draag zorg voor het toerekenen van facturen aan het juiste verslagjaar</u><br>Het komt bij uw gemeente veelvuldig voor dat u voor investeringen facturen ontvangt die betrekking hebben op meerdere jaren. Uit onze controlewerkzaamheden is naar voren gekomen dat in de jaarrekening niet alle investeringsfacturen verwerkt zijn. Uit de door u ontvangen facturen is overigens niet altijd eenduidig op te maken welk deel van de factuur betrekking heeft op 2020 en welk deel op 2021.<br>Uw gemeente verwerkt deze facturen dan in principe in het jaar waarin de factuur ontvangen wordt. Ook is het veelvuldig zo dat er binnen de organisatie onvoldoende informatie beschikbaar is om eenduidig vast te kunnen stellen op welk jaar welk deel van de<br>factuur betrekking heeft. Daarmee ontstaat onzekerheid of de investeringen en de verplichting ultimo 2020 volledig op de balans zijn verantwoord.<br>Mogelijk is de kredietuitputting groter dan in de jaarrekening is opgenomen. Daarnaast kunnen de kengetallen, marginaal, afwijkingen vertonen. Wij adviseren u scherper toe te zien op de juiste toerekening van de facturen. Daarbij kan het behulpzaam zijn om afspraken te maken met leveranciers dat er ultimo 2021 wordt afgerekend en/of dat op facturen duidelijker aan wordt gegeven op welk boekjaar de op de factuur opgenomen bedragen betrekking hebben. | 21<br><br>BOO | Dit aandachtspunt zal worden meegenomen in het jaarrekeningtraject 2021. Verder zal er ism de administratie in Medemblik worden nagegaan om welke meerjarige faccturen het gaat en hoe groot de omvang van deze facturen is. Zodat er voortijdig actie ondernomen kan worden. | | Kan invloed hebben op toekomstige rechtmatigheids-verantwoording |
| 10. | <u>Wet normering topinkomens (WNT)</u><br>Bij de controle van de WNT-verantwoording 2020 stelden wij wel vast dat geen sprake was van (zichtbare) interne controle op de opgestelde WNT-verantwoording. Wij adviseren u om in het vervolg voordat de WNT-verantwoording voor controle wordt aangeboden zichtbaar interne controle uit te laten voeren. | 23<br><br>BOO | Er heeft over de WNT 2020 interne controle plaatsgevonden. Echter niet zichtbaar genoeg voor de accountant. Voor 2021 zal de controle nog zichtbare gemaakt worden. | | Geen gevolgen voor de rechtmatigheids-verantwoording.<br>Interne controle |
| 11. | <u>Interne beheersing</u><br>Naar aanleiding van de interim controle is door de accountant een managementletter uitgebracht. De aanbeveling uit dit rapport zijn te vinden in de opvolging managementletter 2020. | | | | |

**Opvolging managementletter 2020**
(rapport PSA accountants d.d. 2-12-2020)

| Nr. | Aanbevelingen | Pag. rapport / Sector | Stand van zaken zomer 2021 | Resultaat | Invloed op rechtmatigheids-verantwoording |
|---|---|---|---|---|---|
| 1. | <u>Vernieuwde rechtmatigheidsverantwoording 2021:</u><br>Met ingang van het boekjaar 2021 dient het college zelf een rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening af te geven. Tot en met de jaarrekening 2020 geeft de accountant bij de jaarrekening van uw gemeente een controleverklaring af, met daarin een oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid. Dat tweede oordeel, over de rechtmatigheid, verdwijnt vanaf de jaarrekening 2021. Het wordt vanaf dan de taak van het college zelf om zich met de rechtmatigheidsverantwoording te verantwoorden aan de gemeenteraad. De gemeenteraad gaat hierover in gesprek met het college en kan zo haar controlerende rol beter vervullen. De gemeenteraad bepaalt straks ook waar de grens ligt wanneer zij door het college geïnformeerd wil worden. Deze zogeheten verantwoordingsgrens – één getal – zal tussen de 0 en 3 procent van de lasten moeten liggen. Als accountant stellen wij vervolgens vast dat de rechtmatigheidsverantwoording een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid.<br><br>Hoewel er signalen de ronde doen dat de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording mogelijk wordt uitgesteld, adviseren wij u wel om de voortgang in het proces te bewaken en waar mogelijk te versnellen. Zolang er geen definitief uitstel is, moet uw gemeente “gewoon” klaar zijn om de rechtmatigheidsverantwoording op te kunnen stellen.<br><br>Belangrijke onderwerpen die de komende tijd aan bod moeten komen zijn onder meer:<br>- Het opstellen c.q. actualiseren van het intern controleplan (organisatie en college)<br>- Het voorstellen c.q. vaststellen van de verantwoordingsgrens (college c.q. raad)<br>- Opstellen en afstemmen van het normenkader (college en raad)<br>- Afstemmen van de risicoanalyse, de aanpak interne controle en de beoogde verantwoordingstekst (organisatie, college en accountant).<br><br>Wij adviseren u de voortgang van uw proces te monitoren en om de ontwikkelingen te blijven volgen. | 6 + 7<br><br>BOO | In februari 2021 is de raad geinformeerd middels een Raadsinformatiebrief. In deze brief is aangegeven dat het college de ambitie heeft van minimale variant voor de rechtmatigheidsverantwoording.<br><br>Op 23 juni 2021 is de verantwoordingsgrens en Normenkader 2021 vastgesteld. Afhankelijk van de definitieve wetswijziging zal de controle verordening nog aangepast moeten worden.<br><br>Op 24 juni jl. is in een informatienotitie vanuit het ministerie bekend geworden dat de kands heel groot is dat de datum invoering rechtmatigheidsverantwoording met één jaar wordt door geschoven naar 01-01-2022.<br><br>Het controleplan is onderhanden en zal begin najaar 2021 gereed zijn. | | Betreft de basis die noodzakelijk is om straks een rechtmatigheidsverantwoording te kunnen afgeven. |
| 2. | <u>Verbetering interne beheersing op specifieke onderdelen:</u><br>In onze rapportages over 2019 hebben wij diverse aanbevelingen gedaan om de interne beheersing te verbeteren. Wij merken in de gesprekken die wij hierover voeren en de documenten die hieraan ten grondslag liggen, dat hier weliswaar aandacht voor is binnen de gemeentelijke organisatie, maar dat de noodzakelijke progressie in het licht van actuele ontwikkelingen zoals de hiervoor genoemde rechtmatigheidsverantwoording, soms achterblijft. Naast verbetermogelijkheden in de financiële processen, doelen wij hiermee ook op uw instrumentarium en de wijze waarop nu vorm gegeven wordt aan de interne controle.<br>Binnen uw gemeente voert uw Controller/adviseur Financiën & Control voornamelijk de verbijzonderde interne controles (VIC) uit. Dit is noodzakelijk omdat in de primaire processen interne controles onvoldoende zichtbaar worden gemaakt. Primair is de VIC nu nog gericht op de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving en de rechtmatigheid van de beheershandelingen (uitkomsten). De VIC kan echter een belangrijke bijdrage leveren aan verbetering van de effectiviteit en efficiency van de bedrijfsprocessen, door te benoemen waar verbeteringen mogelijk zijn en vervolgens de voortgang van de implementatie door procesverantwoordelijken te monitoren. De zogenaamde “eerste en tweede lijn” moeten dat wel hun verantwoordelijkheid pakken en interne beheersing als een vast onderdeel van het dagelijkse takenpakket zien. Met een omslag in de aanpak van de VIC realiseert u dat de kwaliteitsbeoordeling zich dan vooral gaan baseren op een beoordeling van de controlemaatregelen die door de organisatie zelf reeds worden uitgevoerd om relevante risico’s af te dekken: van repressieve controles met “bevindingen achteraf” naar zekerheid aan de voorkant. Deze (noodzakelijke) kwaliteitsimpuls aan de eigen organisatie is wij daarnaast een belangrijke ontwikkeling die past bij het traject om over 2021 zelfstandig de rechtmatigheidsverantwoording af te kunnen geven.<br><br>Aandachtspunten die wij u mee willen geven voor de verdere kwaliteitsverbetering zijn:<br>- Actualiseer jaarlijks alle (materiële) processen;<br>- Stel een “allesomvattend” intern controleplan op. | 8 + 9<br><br>BOO | Deze aanbevellingen van de accountant worden meegenomen bij de inrichting van de interne beheersing voor de rechtmatigheidsverantwoording 2021. | | Betreft de basis die noodzakelijk is om straks een rechtmatigheidsverantwoording te kunnen afgeven. |

**Opvolging managementletter 2020**
(rapport PSA accountants d.d. 2-12-2020)

| Nr. | Aanbevelingen | Pag. rapport / Sector | Stand van zaken zomer 2021 | Resultaat | Invloed op rechtmatigheids-verantwoording |
|---|---|---|---|---|---|
| 3. | Scoping 2020 en verder ondersteunt bij data-analyses:<br>Voor het inzicht in de processen is het voor de interne controle en voor onze externe controle van belang dat de organisatie integraal inzicht kan geven in de omvang van de processen. Dit inzicht draagt bij aan een effectieve en efficiënte VIC en externe controle en zo realiseren wij samen dat wij gemeenschappelijke definities hebben van de belangrijke financiële stromen in uw administratie. Wij noemen dit ook wel de "scoping".<br>Daarnaast is het belangrijk om vast te kunnen stellen dat u en wij álle financiële stromen in beeld hebben. Met de scoping ontstaan zowel voor de interne controle als de accountantscontrole gelijke definities van posten, borgt u een "volkomen" controle en kunnen ook de onderbouwingen in het jaarrekeningdossier hieraan gekoppeld worden. Gedurende 2020 hebben wij de scoping opnieuw opgezet. Daarmee hebben wij een scoping gemaakt welke vervolgens ook voor data-analyse gebruikt kan worden. De bijvangst hiervan is dat u opvallende transacties dan in een eerder stadium ontdekt, waarop u risico-analytisch uw verdere controlewerkzaamheden kunt inrichten. Deze "scoping'' zullen wij in het najaar 2020 aan uw Controller/adviseur Financiën & Control overdragen, zodat u voor 2021 een basis heeft voor uw controle. | 10<br><br>BOO | In de zomer van 2020 heeft er een gesprek plaatsgevonden over de scoping aanpak van de controle 2020. Voor 2021 is op basis van de begroting een scoping opgesteld. | | Heeft geen invloed op de rechtmatigheidsverantwoording. |
| 4. | Monitor de frauderisico's en voer hierover periodiek het gesprek met de Raad:<br>Wij hebben het college vorig jaar geadviseerd om, als onderdeel van haar verantwoordelijkheid hierin, een frauderisicoanalyse op te stellen, deze regelmatig te actualiseren en ook te bespreken met de commissie BZV. Daarbij hebben wij ook handvatten gegeven hoe dit vormgegeven zou kunnen worden. Het college heeft dit advies vooralsnog niet overgenomen. Wij willen benadrukken dat het desondanks van belang is en blijft om regelmatig (minimaal eens per jaar) met de raad (bijvoorbeeld via de commissie BZV) een gesprek over frauderisico's te voeren.<br>Een (actuele) frauderisicoanalyse kan ons inziens een sterk hulpmiddel zijn om de frauderisico's te monitoren en periodiek te evalueren of de interne beheersmaatregelen nog voldoende effectief zijn om frauderisico's naar een (door u gedefinieerd) acceptabel en door u geaccepteerd niveau te verlagen. | 10<br><br>BOO | Tot op heden is er nog geen frauderisico analyse opgesteld. Het opstellen van een frauderisico analyse heeft wel de aandacht.<br>In de plannng staat om in de zomer van 2021 een grondige actualisatie van alle risico's te laten plaatsvinden. Hierbij zal de fraude risico analyse mee worden genomen. Eén en ander is wel afhankelijk van personele capaciteit en te stellen prioriteiten.<br>In het najaar 2021 vindt er in het MT een sessie plaats over het bewustzijn creëren. van een risicoanalyse. | | Maakt onderdeel uit van opzetten interne beheersing. |
| 5. | Blijf de follow up van de bevindingen uit de interne en externe controle zichtbaar monitoren:<br>In de managementletters en accountantsverslagen van voorgaande jaren, maar ook in interne controleverslagen, zijn aanbevelingen opgenomen om de bedrijfsvoering te versterken en de risico's te verminderen. Wij merken op dat u de follow-up van de aanbevelingen uit de rapportages (ook die van voorgaande jaren) niet actief monitort. Naar onze mening zou het sterk zijn als u de follow-up van alle controlebevindingen (dus uit interne en externe controles) meer regelmatig monitort, concrete(re) acties benoemt en hierover rapporteert, bijvoorbeeld in het periodieke overleg met de commissie BZV. Wij vinden dit van belang in het kader van de doorontwikkeling van uw financiële bedrijfsvoering en de verder te plannen en uit te voeren interne controlewerkzaamheden.<br>Wij adviseren u een overzicht te maken (follow-up) van de aanbevelingen die zijn gekomen uit de interne controle en de accountantscontrole. Naar onze mening is dit een prima instrument wat bijdraagt aan de kwalitatieve doorontwikkeling van de (administratieve) organisatie. Bij de bevindingen kunt u dan het risico aangeven, een medewerker aanwijzen die verantwoordelijk is voor de realisatie van het actiepunt en aangeven per wanneer de bevinding moet zijn opgevolgd. Door te sturen op de voortgang van de realisatie van de aanbevelingen uit voorgaande controles realiseert u dat de kwaliteit van de bedrijfsvoering verbetert. Uiteraard dient er dan wel sprake te zijn van voortgang in deze realisatie van de aanbevelingen. | 11<br><br>BOO | Vanaf 2021 zal er 2x per jaar een managementrapportages komen waarin de follow-up van de aanbevelingen managementletter en rapport van bevindingen van de accountant in wordt meegenomen. Waarnodig zal de Raad via de commissie BZV worden geinformeeerd. | | Geen invloed op rechtmatigheidsverantwoording. |

**Opvolging managementletter 2020**
(rapport PSA accountants d.d. 2-12-2020)

| Nr. | Aanbevelingen | Pag. rapport / Sector | Stand van zaken zomer 2021 | Resultaat | Invloed op rechtmatigheids-verantwoording |
|---|---|---|---|---|---|
| 6. | Onderbouwing Prestatielevering:<br>Wij hebben vorig jaar aanbevolen richtlijnen over het bijvoegen van documentatie over de geleverde prestatie bij een factuur op te stellen. In de huidige situatie geven de zogenaamde 'prestatieverklaarders' bij het autoriseren van facturen hun akkoord, maar wordt nog in te beperkte mate gebruik gemaakt van het systeem om een toelichting te geven of (een verwijzing naar) ondersteunende documentatie op te nemen. Achteraf is het op dit moment dan lastiger om de prestatielevering vast te stellen. Ook dit jaar hebben wij in de interim-controle opgemerkt dat het verkrijgen van toereikende informatie over de prestatielevering niet altijd eenvoudig is, en dit onderwerp heeft zowel de organisatie als ons veel tijd gekost.<br>U heeft momenteel geen beleid ontwikkeld voor het vaststellen en vastleggen van de prestatielevering van facturen. Een dergelijk beleid, waarin een goede risico-classificatie van de verschillende levering aan uw gemeente in opgenomen is, kan uw interne beheersing versterken. Immers, een meer risico-gerichte benadering rond de verplichte vastlegging van documentatie voor de prestatielevering kan er mede voorzorgen dat voor posten waar u op voorhand gemotiveerd geen risico ziet in de prestatielevering kan worden volstaan met de digitale autorisatie (en eventuele korte toelichting) en er dan geen onderbouwende documentatie in uw administratie meer worden opgenomen. U kunt zich dan meer richten op de risicovolle(re) posten, waarbij u er dan uiteraard strikt op toe dient te zien dat de documentatie wel aanwezig is.<br>Wij adviseren u om (samen met uw "administratiekantoor" gemeente Medemblik) te onderzoeken of onze eerdere adviezen en daarmee ook de notitie van de commissie BADO, in uw procesgang kunnen worden geïmplementeerd. | 13<br><br>BOO | Momenteel is hier nog geen beleid op.<br><br>In 2022 gaan we onderzoeken in hoeverre er beleid omtrent prestatielevering een invulling kan gaan krijgen binnen de organisatie Opmeer.<br>In samenspraak met de gemeente Medemblik waar het beheer van de administratie ligt zal onderzocht worden in hoeverre en digitale procesgang aangevuld kan worden met het beleid van de prestatielevering. | | De uitkomsten van het niet aanwezig zijn van een onderbuowing prestatielevering kan van invloed zijn op de rechtmatigheidsverantwoording. |
| 7 | Sociaal Domein- Regionale aanpak 2020<br>Eind september 2020 hebben de West-Friese gemeenten in regionaal verband een concept "Plan van Aanpak jaarverantwoording Jeugd en Wmo" opgesteld. De doelstelling is om een eenduidige aanpak binnen de regio te bepalen om de getrouwheid en rechtmatigheid van de lasten van Jeugd en Wmo over 2020 vast te kunnen stellen, waarmee ook de accountants van de gemeente kunnen instemmen. Nadat dit plan is vastgesteld door gemeenten, kunnen de zorgaanbieders tijdig worden geïnformeerd over wat er van hen wordt verwacht inzake hun jaarverantwoording. Dit concept is beoordeeld door alle West-Friese gemeenten en hun accountants en zal op korte termijn definitief gemaakt worden.<br><br>Wij hebben reeds kennis kunnen nemen van het eerdergenoemde plan van aanpak. In de basis zien wij dat de voorgenomen aanpak voldoende aanknopingspunten biedt om te komen tot zekerheid over de getrouwheid en rechtmatigheid van de reguliere lasten voor Jeugd en WMO, langs de volgende lijnen:<br>1. Een steekproef op de afgegeven beschikkingen bij uw gemeente om het recht op zorg vast te stellen.<br>2. Voor (grote) zorgaanbieders waarvan u een productieverantwoording (inclusief controleverklaring) ontvangt: aansluiten van uw lasten op de productieverantwoording.<br>3. Voor zorgaanbieders die geen productieverantwoording verstrekken:<br>a. Een steekproef op de declaraties waarbij vastgesteld wordt dat deze in lijn zijn met de beschikking.<br>b. Een steekproef op afgeronde perspectiefplannen om prestatielevering vast te stellen, eventueel aangevuld met aanvullende steekproeven waarom prestatielevering verder aangetoond kan worden.<br><br>Voor wat betreft het eerste punt (vaststellen recht op zorg) is een aandachtspunt dat op 3 juli 2020 de SDO-notitie "Jeugdzorg en WMO Controle van het recht op zorg" is verschenen, die nadere richtlijnen aan u en ons geeft over de vraag hoe zekerheid te verkrijgen op het aspect "recht op zorg" bij verwijzende instanties. Wij adviseren u de aanwijzingen in deze notitie, in overleg met ons uiteraard, op te volgen. | 14<br><br>SLZ | Er wordt niets vastgesteld. Niet Alle accountants volgen dat op. Work in progress. | | |

| **Opvolging managementletter 2020**<br>(rapport PSA accountants d.d. 2-12-2020) | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| **Nr.** | **Aanbevelingen** | **Pag. rapport / Sector** | **Stand van zaken zomer 2021** | **Resultaat** | **Invloed op rechtmatigheids-verantwoording** |
| 7a. | Coronameerkosten<br>Door de corona-uitbraak en de daarop getroffen maatregelen is de zorgverlening soms anders gelopen dan gepland was. Het kan daardoor voorkomen dat baten, lasten en balansmutaties niet meer (geheel) in overeenstemming zijn met bijvoorbeeld de onderliggende overeenkomsten, relevante verordeningen en landelijke wetgeving. Denk daarbij aan eventueel door uw gemeente gedane betalingen aan zorgaanbieders vanuit continuïteitsoverwegingen, waarbij later blijkt dat hier geen prestaties tegenover staan. Of betalingen van meerkosten die vallen buiten het raamwerk van bestaande overeenkomsten. Vanuit het beleid kan deze betaling gewenst of zelfs noodzakelijk zijn, maar het kan zonder aanvullende acties ook tot onrechtmatigheden leiden. Een eenvoudige oplossing op landelijk niveau die alle potentiële onrechtmatigheden oplost, is niet voorhanden. Uw gemeente heeft aangegeven hierin de regio te (willen) volgen. Wij hebben begrepen dat daarbij in de regio wordt gedacht aan het opstellen van een addendum bij de bestaande overeenkomsten om de (extra) corona-uitgaven alsnog rechtmatig te maken. Dit is (naast het verlenen van een subsidiebeschikking en finale afrekening) één van de opties die worden genoemd in de notitie van de werkgroep rechtmatigheid van het Rijk en de VNG (Rechtmatigheid en corona-maatregelen in de Jeugdzorg, WMO en PGB). Het is daarbij zaak om in dit addendum een duidelijk tijdsafbakening op te nemen.<br>Wij adviseren u te onderzoeken of uw gemeente hierover ook zelfstandig nog een besluit dient te nemen om de coronameerkosten over 2020 als rechtmatig als getrouw te kunnen afwikkelen. | 15<br><br>SLZ | Wij trekken ook hierin gezamenlijk op met de andere 6 regiogemeenten. Hierover zijn afspraken gemaakt tussen de gemeenten en met de betrokken zorgaanbieders. | | |
| 7b. | PGB:<br>U heeft vorig jaar geen werkzaamheden verricht in het kader van de levering van de zorg voor wat betreft de Pgb's. Wij hebben hierdoor vorig jaar de PGB last als onzeker moeten kwalificeren (€118.000). Uw medewerker Financiële administratie Zorg en Welzijn geeft aan dat de PGB' lasten voor de gemeente Opmeer op dit moment afnemen. Dat laat onverlet dat wij u adviseren om na te gaan of het economisch rationeel is om werkzaamheden (zoals een beperkte telefonische enquête) te verrichten om de levering van zorg via Pgb's vast te stellen en de onzekerheid daarover weg te nemen. | 15<br><br>SLZ | zie opmerking bij opvolging 2019 (punt 4) | | |
| 7c. | Uw eigen interne beheersing:<br>Tijdens de interim-controle kon u ons nog geen geactualiseerde procesbeschrijving overhandigen. Wij adviseren u de procesbeschrijving te actualiseren met inachtneming van de wijzigingen die hebben plaatsgevonden door de toepassing van de regionale aanpak in 2020. Eerder in deze managementletter hebben wij gewezen op het belang van een dergelijke beschrijving. | 15<br><br>SLZ | Na de interimcontrole van de accountant zijn de procesbeschrijvingen geactualiseerd en overlegd aan de accountant. | | Heeft geen invloed op de uitkomsten voor de rechtmatigheidsverantwoording. |
| 8. | Procedures rondom verwerken van memoriaalboekingen<br>Vorig jaar rapporteerden wij dat uw interne procedures rondom het gebruik van memoriaalboekingen aandacht verdienen. Niet elke memoriaalboeking is onderbouwd met achterliggende documentatie. Het opnemen van achterliggende documentatie bij de boeking en het aangeven van de reden voor het maken van de memoriaalboeking is van belang, zodat u op elk moment de juistheid en de logica van de memoriaalboekingen achteraf kunt vaststellen. De memoriaalboekingen worden overigens wel in functiescheiding opgesteld en akkoord bevonden. Dit vindt echter niet zichtbaar plaats voordat deze bij ter verwerking in uw administratie (door de gemeente Medemblik) wordt aangeleverd. Er worden, overigens<br>in beperkte mate, nog wel fouten gemaakt in de boekingen, die achteraf hersteld moeten worden. Deze situatie is gelijk aan die in voorgaande jaren.<br><br>Gelet op de complexiteit van (sommige) memoriaalboekingen, zo werd ons medegedeeld door uw medewerkers, kan daarnaast bij het toetsen en autoriseren van de boekingen de juistheid en rechtmatigheid van de boeking(-sgang) niet altijd worden nagegaan. Ons advies om na te gaan of het mogelijk is om ten aanzien van complexere boekingen een extra waarborg in het proces in te bouwen om foutieve boekingen te voorkomen, blijft derhalve bestaan. | 16<br><br>BOO | In 2019 is een vertaalslag gemaakt. Bij 95% van de memoriaalboekingen worden onderbouwende stukken aangeleverd. Memoriaalboekingnen worden grotendeels door een financieel adviseur aangeleverd. In de organisatie gaan we er vanuit dat medewerkers over de juiste kennis beschikken en in staat zijn om een juiste journaalpost op te stellen. Aan de boekhoudkundige medewerker is het vervolgens om deze journaalpost in de financiele administratie op te voeren (inlezen van de opgestelde journaalpost). Naar onze mening is er genoeg waarborging dat complexe boekingen juist in de administratie worden verwerkt. Voor 2020 hebben wij dezelfde bevindingen. | | Heeft geen invloed op de uitkomsten voor de rechtmatigheidsverantwoording. |

**Opvolging managementletter 2020**
(rapport PSA accountants d.d. 2-12-2020)

| Nr. | Aanbevelingen | Pag. rapport / Sector | Stand van zaken zomer 2021 | Resultaat | Invloed op rechtmatigheids-verantwoording |
|---|---|---|---|---|---|
| 9. | Geen zichtbare interne controle op de algemene uitkering<br>Het proces rondom "Algemene uitkering" is in de basis voldoende robuust ingericht om te waarborgen dat de kans op een materiële afwijking zich zal voordoen. Gelet op het feit dat nagenoeg alle berekeningsvariabelen niet beïnvloedbaar zijn door uw gemeente (m.u.v. WOZ-waarden) is de kans op een materiële afwijking op voorhand gering. Op basis van uw interne beheersing hebben wij de volgende aandachtspunten:<br>1. Er wordt geen zichtbare interne controle/analyse uitgevoerd op de ontwikkelingen van de parameters die de hoogte van de<br>Algemene Uitkering (kunnen) beïnvloeden.<br>2. De controle op juistheid van de gehanteerde parameters vindt niet zichtbaar plaats (geen zichtbare validatie).<br>3. De periodieke aansluiting tussen de ontvangsten AU en de uitkeringsspecificatie vindt niet zichtbaar plaats. | 17<br><br>BOO | De aanbevelingen worden meegenomen in de (verbijzonderde) interne controle van 2022. | | Heeft geen invloed op de uitkomsten voor de rechtmatigheidsverantwoording. |
| 10. | Controle personele mutaties op basis van standenregister<br>Om vast te stellen dat (vaste) mutaties juist, tijdig en volledig in de salarisadministratie verwerkt worden, controleert de coördinator P&O maandelijks de mutaties op basis van het standenregister uit PIMS/LPS (Centric). Over het boekjaar 2020 hebben deze controles tot en met oktober niet plaatsgevonden. De reden hiervan is dat sinds het werken met Motion (de digitale workflow voor de verwerking van mutaties) u problemen ondervindt met het vervaardigen van het standenregister. Vanaf november verwacht u<br>dat dit overigens wel weer mogelijk is. Voor de juiste en rechtmatige verantwoording van de personele kosten is de controle op basis van het standenregister een zeer belangrijke. Een alternatieve controle over de periode in 2020 dat deze niet heeft gewerkt, heeft (nog) niet plaatsgevonden. Gelet op het relatief grote aantal personele mutaties adviseren wij u om (op basis van een steekproef) zichtbaar vast te stellen dat<br>mutaties juist, tijdig en volledig zijn verwerkt over de periode tot en met oktober 2020. | 17<br><br>BOO | Over 2020 heeft de controle op persole mutaties achteraf plaatsgevonden. Hieruit zijn geen bevindingen gekomen.<br><br>Voor 2021 zal deze stap in het proces worden meegenomen. | | Heeft invloed op de toekomstige rechtmatigheidsverantwoording. |
| 11. | (Europese) aanbestedingen<br>Vorig jaar rapporteerden wij dat in uw proces omtrent (Europese) aanbestedingen in onvoldoende mate sprake was van preventieve interne beheersmaatregelen. Een belangrijke verbetering die u in opzet getroffen heeft is (het vooraf gebruikmaken van) het digitale startformulier. Dit formulier is beschikbaar op uw intranet en dient bij elke inkoop gebruikt te worden. Door de startformulieren daarnaast ook regelmatig onder de aandacht te brengen bij de budgethouders, heeft u een belangrijke waarborg getroffen om tot de<br>juiste aanbestedingsvorm te komen. De verantwoordelijkheid voor inkopen is decentraal (bij uw budgethouders) belegd in de organisatie. Het risico blijft bestaan dat uw medewerkers niet vanzelfsprekend het startformulier gebruiken. Uw inkoopadviseur en uw adviseur financiën en control hebben ons<br>medegedeeld dat dit ook in de praktijk regelmatig voorkomt.<br><br>Om de rechtmatigheid van uw (Europese) aanbestedingen vast te stellen voert u daarom jaarlijks achteraf controles (de spendanalyse) uit. Met uw adviseur Financiën & Control hebben wij afgesproken om in het najaar 2020 (interim-controle) en het voorjaar (2020) een spendanalyse te maken en te onderzoeken of de juiste aanbestedingsvorm is gekozen. Door controles achteraf bestaat het risico dat eventuele onrechtmatige (Europese) aanbestedingen (te) laat geconstateerd worden. Wij adviseren daarom erop toe te zien dat uw medewerker het genoemde formulier in alle gevallen gaan gebruiken. | 18<br><br>BOO | zie opmerking bij de jaarrekening punten voor de Europese aanbestedingen (punt 5 opvolging jaarrekening 2020).<br><br>Wij proberen door meer contact vooraf tussen inkoop-adviseur en tussentijdse overzichten/ rapportages meer grip te krijgen op de (Europese)aanbestedingen. | | Heeft invloed op de toekomstige rechtmatigheidsverantwoording. |

**Opvolging managementletter 2020**
(rapport PSA accountants d.d. 2-12-2020)

| Nr. | Aanbevelingen | Pag. rapport / Sector | Stand van zaken zomer 2021 | Resultaat | Invloed op rechtmatigheids-verantwoording |
|---|---|---|---|---|---|
| 12. | Rechtmatigheid van verstrekte subsidies in het kader van COVID-19<br>In voorgaande jaren heeft u voor het boekjaar 2020 subsidies toegekend aan diverse instellingen. Aan deze subsidies zijn voorwaarden door u gesteld. Door het uitbreken van de COVID-19 pandemie heeft mogelijk niet elke gesubsidieerde instelling kunnen voldoen aan de voorwaarden en prestaties die zijn opgenomen in de subsidiebeschikking. Op dit moment heeft u nog niet in kaart gebracht wat de impact van de COVID-19 pandemie is op de verwachte vaststelling van de verstrekte subsidies. Voor het opstellen van de jaarrekening 2020 is dit echter een belangrijk punt en adviseren u dit met enige spoed op te pakken. Wanneer aanvullende besluitvorming nodig blijkt te zijn, kan dat immers dan tijdig door uw college worden genomen.<br>Elke subsidie is anders van aard waardoor er maatwerk per subsidie mogelijk kan zijn. Per instelling zal beoordeeld moeten worden welke gesubsidieerde activiteiten wel, en welke juist niet mogelijk zijn geweest door de coronacrisis en wat de gevolgen daarvan zijn voor de verwachte subsidievaststelling. Ook in het geval u coulant wilt zijn bij de vaststelling, is tijdige besluitvorming belangrijk in het kader van de jaarrekening 2020. Wij adviseren u om per instelling voor de jaarrekening 2020 te beoordelen welk deel van de verstrekte voorschotten als last in 2020 verantwoord moet worden en welke deel mogelijk als overlopende post op de balans verantwoord moet worden. In het geval u reeds besluit verstrekte voorschotten te gaan terugvorderen, zullen deze in mindering op de (tot op heden) verantwoorde subsidielasten gebracht moeten worden en zal een vordering opgenomen moeten worden (voor zover de terugbetaling niet per ultimo boekjaar is verricht). Wij adviseren u hierbij de meest omvangrijke subsidies (vanuit financieel perspectief) als eerste te beoordelen. | 18<br><br>SLZ | Het college heeft op 26 januari 2021 hier het volgende over besloten:<br><br>1. In te stemmen met het Handelingskader rechtmatigheid subsidies Opmeer 2020.<br>Argumenten<br>1.1 Zonder handelingskader zijn niet alle verleende subsidies rechtmatig<br>1.2 Het handelingskader geeft duidelijkheid aan maatschappelijke organisaties<br>1.3 Het handelingskader maakt efficiënte en coulante toetsing mogelijk.<br><br>In het handelingskader staat dat voor in 2020 verstrekte subsidies lager dan € 5.000 geen inhoudelijke verantwoording wordt gevraagd van de gerealiseerde doelen/activiteiten. Voor subsidies van € 5.000 of meer in 2020 blijft de subsidievaststelling maatwerk, waarbij per individuele subsidieverstrekking de uitgangspunten in het handelingskader worden getoetst. Hierbij wordt begripvol<br>gekeken naar de inspanningen die zijn gedaan en waarbij rekening wordt gehouden met de omstandigheden dat een organisatie door de coronamaatregelen niet in staat is om de gestelde doelen (volledig) te halen. Afhankelijk daarvan wordt bepaald in hoeverre een terugvordering wel of niet op zijn plaats is. In de vaststellingsbeschikking wordt dit toegelicht en beargumenteerd, aan de hand van de overwegingen in het Handelingskader. | | Nee, punt had betrekking op jaarrekening 2020. |
| 13. | Bevindingen IT-omgeving:<br>U heeft uw IT-omgeving uitbesteed aan GR DeSom. U heeft in het najaar 2020 voor het eerst een zogenaamde ‘’Third Party Mededeling’’ ontvangen in de vorm van een ISAE Type 1 rapportage. Met deze rapportage wordt inzicht gegeven in de opzet en het bestaan van interne beheersmaatregelen in uw IT-omgeving. In de rapportage worden twee bevindingen genoemd, waarvan er één uw aandacht verdient. Uit de rapportage blijkt dat de zogenaamde ‘’Active Directory’’ vervuild is. Dit houdt bijvoorbeeld in dat er accounts actief zijn van medewerkers die niet meer in dienst zijn van uw gemeente. Hierdoor bestaat het risico dat er misbruik wordt gemaakt van deze accounts. Wij adviseren u daarom om periodiek (bijvoorbeeld maandelijks) een uitdraai van de Active Directory bij DeSom op te vragen en daarmee (zichtbaar vast te stellen) of de accounts terecht nog actief zijn.<br><br>Zoals hiervoor beschreven beschikt u nu over een type 1 rapportage. Wij adviseren u met DeSom in gesprek te gaan en de mogelijkheden onderzoeken om vervolgens ook een type II onderzoek te laten uitvoeren door een IT-auditor. In een ISAE Type II rapportages wordt naar de werking van de interne beheersmaatregelen gekeken, waarbij wordt aangetoond dat de beheersmaatregelen die in het type I rapport zijn beschreven, ook daadwerkelijk werkten. Wanneer dat de conclusie is, geeft dat u belangrijke informatie in het kader van uw kwaliteitsbeoordeling van uw processen en het kunnen vertrouwen op (administratieve) uitkomsten.<br><br>Naast het feit dat u de IT-omgeving heeft uitbesteed aan de serviceorganisatie DeSom, is het applicatiebeheer van bijvoorbeeld de financiële applicatie FMS, belegd bij de gemeente Medemblik. Over de betrouwbare werking van deze applicatie wordt door Medemblik geen expliciete verantwoording afgelegd. Wij adviseren u hierover in gesprek te gaan met de gemeente Medemblik en na te gaan hoe deze verantwoording (alsnog) gegeven kan worden. | 19<br><br>BOO | Na de opmerking van de accountant in de managementletter is contact met de financiele administratie Medemblik geweest omtrent dit punt.<br><br>De accountant van de gemeente Medemblik had in zijn rapportage enkele kritische opmerkingen gemaakt over de IT beheersing met betrekking tot FMS (financiele pakket). Belangrijke punten hierin waren juist ingerichte autorisaties en toegang tot de systemen (accounts aanwezig van werknemers die al uit dienst waren).<br><br>Inmiddels zijn de procedures in medemblik hierop aangepast. | | Geen invloed op de rechtmatigheidsverantwoording. |

**Opvolging managementletter 2020**
(rapport PSA accountants d.d. 2-12-2020)

| Nr. | Aanbevelingen | Pag. rapport / Sector | Stand van zaken zomer 2021 | Resultaat | Invloed op rechtmatigheids-verantwoording |
|---|---|---|---|---|---|
| 14. | Uitvoeringskosten Tozo:<br>Voor de uitvoering van de Tozo ontvangen gemeenten ontvangen per besluit op een aanvraag levensonderhoud een vergoeding van€ 450 en per besluit op een aanvraag kapitaal € 800. Dit bedrag geldt zowel voor toe- als afwijzingen. Een besluit op een verlengingsaanvraag geldt eveneens als een besluit waarvoor de gemeente een vergoeding ontvangt. De vergoeding voor de uitvoeringskosten is opgenomen in het eerder genoemde voorschotbedrag van € 2,2 miljoen.<br><br>De uitvoeringskosten zijn onderdeel van de specifieke uitkering. Het aantal besluiten op aanvragen wordt eveneens via SiSa verantwoord. Nog niet duidelijk is (zie ook hiervoor) of dit via de SiSa-bijlage van uw gemeente zal gaan, of dat dit via de SiSa-bijlage van WerkSaam zal gaan. De ontvangen voorschotten die bedoeld zijn voor de dekking van de uitvoeringskosten zullen immers moeten worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben. De uiteindelijke vergoeding vanuit het rijk wordt verrekend met de aan uw gemeente verstrekte voorschotten. Indien de verstrekte voorschotten minder bedragen dan de<br>vastgestelde vergoeding, volgt een nabetaling van het verschil. Indien de verstrekte voorschotten meer bedragen dan de vastgestelde vergoeding, volgt een terugvordering van het verschil. De omvang van de vergoeding wordt vastgesteld binnen een jaar na ontvangst van de gemeentelijke erantwoordingsinformatie.<br>Voor jaarrekening is het verder van belang dat u vaststelt welk deel van de uitvoeringskosten betrekking heeft op 2020 en welk deel op 2021 en later. De (nog) niet bestede middelen zullen moeten worden gereserveerd voor de dekking van de toekomstige uitvoeringskosten. Mogelijk dat het Rijk nog met nadere verantwoordings- en controlevoorschriften komt. Wij adviseren u om ook hiervoor tijdig | 22<br><br>SLZ | Tijdens de jaarrekening werkzaamheden is met Werksaam afstemming geweest. Er is vervolgens gerapporteerd conform de vereiste van het Rijk. | | |

**Opvolging managementletter 2020**
(rapport PSA accountants d.d. 2-12-2020)

| Nr. | Aanbevelingen | Pag. rapport / Sector | Stand van zaken zomer 2021 | Resultaat | Invloed op rechtmatigheids-verantwoording |
|---|---|---|---|---|---|
| 15. | <u>Uw onderhoudsplan voor het groot onderhoud behoeft aandacht:</u><br>In de jaarrekening is de voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen opgenomen. Deze voorziening is bedoeld om de kosten van groot onderhoud over een meerjarige periode te egaliseren (vaste jaarlijkse dotatie). Hiermee worden schommelingen in uw meerjarenbegroting voorkomen. De werkelijk gemaakte onderhoudskosten worden vervolgens uit de voorziening gedekt. Ultimo 2019 was de omvang van de voorziening € 647.000.<br><br>Aan de voorziening ligt een onderhoudsplan ten grondslag. Dit is ook een vereiste volgens de verslaggevingsregels. Wij hebben tijdens de interim-controle gesproken met de medewerker die verantwoordelijk is voor het gebouwenbeheer en daarmee ook het uitvoeren van het groot onderhoud conform het onderhoudsplan. Op basis van dit gesprek concluderen wij dat u goed zicht heeft op de staat van onderhoud van de circa 40 objecten die in het onderhoudsplan zijn opgenomen. Dit is belangrijke input voor de financiële actualisatie van het onderhoudsplan dat voor 2021 gepland staat.<br><br>Wij zien op basis van onze bespreking een aantal aandachtspunten:<br>1. Bij het opstellen van het onderhoudsplan (2018) was al rekening gehouden met de komt van het Integraal Kind Centrum (IKC). Verschillende panden waarvan de functie zou opgaan in het IKC en die daarna verkocht of gesloopt zouden worden zijn daarom niet meer in het plan voor het groot onderhoud opgenomen. Nu het IKC vertraging oploopt, is er voor sommige van deze panden toch nog enig groot onderhoud nodig. Wij adviseren u inzichtelijk te maken welk effect dit kan hebben op de onderhoudslasten voor de komende jaren en daarmee de noodzakelijke dotaties aan de onderhoudsvoorziening.<br>2. U gaat in uw onderhoudsplan uit van een kostenstijgingspercentage van 0%. Net als in eerdere jaren blijkt het in de praktijk bij aanbestedingen (steeds) moeilijk(er) om het groot onderhoud daarmee binnen de in het onderhoudsplan opgenomen bedragen uit te voeren. Naar mate het onderhoudsplan langer loopt (en er dus meer indexaties niet zijn doorgevoerd) wordt dit effect groter. Wij adviseren u na te gaan of u het plan voor de resterende jaren alsnog moet indexeren om de meest reële raming van de toekomstige onderhoudslasten mee te nemen bij het opstellen van de jaarrekening 2020.<br>3. Wij hebben vernomen dat er intern vragen zijn gerezen of de (kostprijsverhogende) BTW volledig en juist is doorgerekend in het plan. Wij vragen u dit nog uit te zoeken voor het opstellen van de jaarrekening en waar nodig te verwerken in het onderhoudsplan en vast te stellen welk effect dit op de onderhoudsvoorziening moet hebben.<br><br>Daarnaast adviseren wij u om voor de jaarrekening 2020 wederom een analyse te maken van het gerealiseerde onderhoud (in<br>activiteiten en bedragen) versus uw planning en dit af te zetten tegen de financiële paragraaf uit uw | 22 + 23<br><br>GGZ | Zie opmerking bij de jaarrekening voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen. | | Kan invloed hebben op de toekomstige rechtmatigheidsverantwoording. |

**Opvolging managementletter 2020**
(rapport PSA accountants d.d. 2-12-2020)

| Nr. | Aanbevelingen | Pag. rapport / Sector | Stand van zaken zomer 2021 | Resultaat | Invloed op rechtmatigheids-verantwoording |
|---|---|---|---|---|---|
| 16. | Besteed aandacht aan de onderbouwing van de benodigde omvang van de voorziening voor riolering:<br>Op uw balans (per ultimo 2019) is onder meer de voorzienig riolering verantwoord. Begin 2020 bedroeg deze circa € 5,5 miljoen. De voorziening is in de afgelopen jaren gevoed uit de positieve verschillen tussen de van uw burgers geheven rioolrechten en de werkelijke rioleringslasten.<br><br>Omdat wettelijk gezien voor de riolering sprake is van een "gesloten stelsel" (uiteindelijk mag u niet meer heffen dan u aan lasten heeft) kunt u deze overschotten alleen maar besteden aan toekomstige uitgaven voor riolering danwel benutten voor lagere<br>heffingen. Om deze reden is in de verslaggeving sprake van een "voorziening door derden beklemde middelen". U heeft aangegeven dat de huidige omvang van de voorziening verklaard kan worden uit het feit dat u gelden "spaart" voor toekomstige vervangingsinvesteringen. Gezien de leeftijdsopbouw van het rioleringsstelsel van de gemeente Opmeer zou sprake zijn van een "boeggolf" aan kosten in de toekomst. Deze boeggolf komt in het huidige rioleringsplan nog niet duidelijk naar voren, maar zal mogelijk wel blijken uit het in volgend jaar (in regionaal verband) te actualiseren rioleringsplan dat ingaat per 2022.<br><br>Wij adviseren u om vast te stellen of de huidige stand van de voorziening met de actuele inzichten over de toekomstige lasten passend is als onderbouwing van het riooltarief. | 23<br><br>GGZ | Zie opmerking bij de jaarrekening over de voorziening riolering | | Kan invloed hebben op de toekomstige rechtmatigheidsverantwoording. |

**Opvolging managementletter 2020**
(rapport PSA accountants d.d. 2-12-2020)

| Nr. | Aanbevelingen | Pag. rapport / Sector | Stand van zaken zomer 2021 | Resultaat | Invloed op rechtmatigheids-verantwoording |
|---|---|---|---|---|---|
| 17. | Rechtmatigheid lening IKC:<br>Voortvloeiend uit het raadsbesluit van juli 2019 en het verzoek van de gemeenteraad is in maart 2020 een definitief raadsvoorstel voor de locatie van het IKC (Integraal Kindcentrum) Opmeer voorbereid. Daarbij was tevens een (nieuw) dekkingsplan voor de financiering opgenomen. In het voorstel werd, op basis van de toenmalige plannen, door uw college voorgesteld om de bouw (deels) te financieren door het aantrekken van een langlopende lening. Omdat de rente op langlopende leningen begin 2020 zeer laag was en in het financieringsplan ook werd uitgegaan van een lage rente, volgde uw college de renteontwikkelingen in het eerste kwartaal met verhoogde aandacht. Begin april kreeg u echter signalen dat, mede onder invloed van de corona-crisis en de daaruit voortkomende (verwachte) crisis op de financiële markten, de rente aan het stijgen was. Op grond hiervan was uw verwachting dat de rente de komende maanden eerder zou stijgen dan dalen. Hierdoor zou het wellicht niet meer mogelijk zijn geweest om een lening aan te trekken tegen het (lage) percentage waarmee maximaal rekening was gehouden in het dekkingsplan. Het college heeft daarom op 7 april 2020 besloten, op basis van de toen actuele rentetarieven, dat het raadzaam was om zo snel mogelijk een lening<br>aan te trekken en dit in werking gezet.<br>Op basis van de Gemeentewet (artikel 160 lid 1 sub e) is het college bevoegd tot het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen. Voor het aantrekken van de lening heeft uw college zich vervolgens gebaseerd op uw financiële verordening en uw treasurystatuut. In het treasurystatuut zijn onder meer de taken en verantwoordelijkheden van het college en de raad vastgelegd. In deze documenten is de bevoegdheid tot het aantrekken van financiering relatief laag in de organisatie belegd (sectorhoofd). In het geval deze handelingen belangrijke of ingrijpende gevolgen hebben, moet, in het kader van de actieve<br>informatieplicht, de raad worden geïnformeerd. Omdat het bedrijfseconomisch belang dermate hoog was (lage rentestand) en de tijd om de volledige raad te informeren (te) beperkt was, heeft u (voor afsluiten van de lening) de fractievoorzitters geconsulteerd.<br>Vervolgens is op 8 april 2020 een onderhandse geldlening afgesloten van € 14 miljoen euro, tegen een rente van 0,75%, met een looptijd van 40 jaar, met ingang van 1 september 2020.<br>Gelet op het feit dat in uw treasurystatuut bijvoorbeeld geen limieten zijn opgenomen die aangeven tot welke bedragen het college bevoegd is om leningen aan te gaan, is het onduidelijk of het college in deze casus nu wel of niet heeft voldaan aan de actieve<br>informatieplicht. Daarnaast speelt de vraag of het informeren van de fractievoorzitters gelijk staat aan het informeren van de raad. Duidelijk is dat het college het bedrijfseconomisch belang zwaar heeft laten meewegen in het aantrekken van de lening.<br>In formele zin kan sprake zijn dat is gehandeld in afwijking van bepalingen. Wanneer dat het geval is, dienen wij dit mee te wegen in ons rechtmatigheidsoordeel. Via de najaarsnota gaat u de raad verzoeken alsnog akkoord te gaan met het afsluiten van de lening. | 26 + 27<br>BOO | In de najaarsnota 2020 is aandacht aan dit onderwerp geschonken. De Raad heeft vervolgens ingestemd met de handslwijze van het aantrekken van deze lening. | | Geen invloed op de rechtmatigheidsverantwoording. |

**Opvolging managementletter 2020**
(rapport PSA accountants d.d. 2-12-2020)

| Nr. | Aanbevelingen | Pag. rapport / Sector | Stand van zaken zomer 2021 | Resultaat | Invloed op rechtmatigheids-verantwoording |
|---|---|---|---|---|---|
| 18. | Blijf de gevolgen van beleidsmatige keuzes doorrekenen in het financieel meerjarenperspectief van het Woningbedrijf:<br>In het kader van het financieel meerjarenperspectief rekent uw college momenteel de impact van het strategisch voorraadbeleid<br>door. Hierbij onderzoekt u onder meer wat de financiële gevolgen zijn van uw nieuwbouwvoornemens, de verhuurdersheffing en de verduurzaming van uw woningbezit en of u de verwachte kosten daarvan in de komende periode kunt opvangen. Uw eerste<br>inschatting is dat het huidige eigen vermogen van het woningbedrijf mogelijk niet toereikend zal zijn om het strategisch voorraadbeheer geheel uit te kunnen voeren, waardoor u keuzes moet maken met betrekking tot de activiteiten die gedaan zouden<br>moeten worden. Daarnaast speelt ook dat de raad heeft aangegeven dat het woningbedrijf een bijdrage moet doen aan de ombuigingen (bezuinigingen).<br><br>Deze ontwikkelingen, zo verwacht u, zullen mogelijk impact hebben op de toekomstige huuropbrengsten en zullen mogelijk leiden (zo is uw voorlopige inschatting) tot hogere jaarlasten. Het gevolg hiervan is tevens dat de bedrijfswaardeberekeningen lager kunnen uitvallen.<br>Wij adviseren u de raad te blijven informeren en te betrekken in de keuzes die moeten worden gemaakt en de financiële gevolgen in beeld te blijven brengen. Daarbij is het raadzaam (omdat er keuzes moeten worden gemaakt) om steeds diverse scenario's uit te werken en voor te leggen.<br>Gelet op het financieel belang is een meer regelmatige periodiciteit van informatievoorziening richting de raad daarbij aan te raden. | 27<br><br>GGZ | *Toelichting door GGZ/ Woningbedrijf volgt nog* | | Geen invloed op rechtmatigheidsverantwoording. |
| 19. | Gewijzigde standpunten van de belastingdienst inzake de Vpb-plicht leiden tot teruggave eerder betaalde (voorlopige) aanslagen:<br>In de jaarrekening 2017 tot en met 2019 heeft u voor twee van de gemeentelijke activiteiten (Woningbedrijf en Grondbedrijf) een Vpb-last opgenomen. Met betrekking tot het Woningbedrijf hanteerde u echter het uitgangspunt dat de activiteiten van het Woningbedrijf als normaal vermogensbeheer bestempeld moesten worden. In dat geval zou mogelijk geen sprake zijn van belastingplicht in de zin van de Vpb. In dat geval zou mogelijk geen sprake zijn van belastingplicht in de zin van de Vpb. Het Ministerie van Financiën, en daarmee ook de belastingdienst, had in voorgaande jaren daar echter geen (definitief) standpunt over in genomen, maar vond vooralsnog dat het Woningbedrijf een onderneming dreef, en daarmee belastingplichtig in de zin van de Vpb was.<br><br>In de afgelopen periode heeft de belastingdienst haar standpunt herzien, en heeft zij bevestigd dat het gemeentelijk Woningbedrijf geen onderneming drijft. Dit houdt in dat de eerder ingediende aangiften zullen worden afgehandeld, zonder daarbij de eerder betrokken (positieve) resultaten van het Woningbedrijf te betrekken. Concreet komt het erop neer dat de eerder voor u afgedragen Vpb voor het Woningbedrijf over de jaren 2016 tot en met 2019 zal worden teruggestort en u over deze jaren een nihilaangifte zal doen. In de jaarrekening 2020 zal derhalve een "bijzondere bate" ter grootte van het eerder betaalde (cumulatieve) bedrag aan Vpb worden opgenomen. Wanneer ultimo 2020 nog niet alle, destijds door u betaalde, voorlopige aanslagen door de belastingdienst zijn teruggestort, zal een vordering moeten worden opgenomen. Ook voor het Grondbedrijf is sprake van gewijzigde inzichten. Deze houden vooral verband met de herziene bepaling van de openingsbalans en de overeenstemming die u daar over heeft bereikt met de belastingdienst. Op dit moment heeft u nog niet inzichtelijk wat de financiële gevolgen hiervan zijn, maar vooralsnog schat u in dat ook hier sprake zal zijn van een (gedeeltelijke) teruggave van eerder betaalde (voorlopige) aanslagen. Wij adviseren u (voor de jaarrekening 2020) om tot een betrouwbare inschatting te komen het terug te ontvangen bedrag en, om op basis van de nieuwe feiten en omstandigheden, de Vpb-last 2020 in te schatten. | 28<br><br>BOO | Met de jaarrekening 2020 is dit punt opgepakt en afgewikkeld. | | Geen invloed op rechtmatigheidsverantwoording. |

| **Opvolging accountantsverslag en managementletter 2019**<br>**d.d. 09-06-2020 en d.d. 20-12-2019** | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| **Nr.** | **Aanbevelingen** | **Pag. rapport / Sector** | **Stand van zaken zomer 2021** | **Resultaat** | **Invloed op rechtmatigheids-verantwoording** |
| 1. | <u>Effect rekenrente niet volledig in de pensioenvoorziening verwerkt</u><br>Voor zowel de pensioenen in opbouw als de reeds ingegane pensioenen is een aantal factoren van invloed op de voorziening die ultimo elk boekjaar benodigd is. Daarvan zijn met name de behaalde beleggingsresultaten, de levensverwachting en de voorgeschreven rekenrente van belang.<br><br>Om de juiste omvang van de voorziening te bepalen voor de ingegane pensioenen, is dit jaar géén actuariële berekening gemaakt als onderbouwing van de voorziening.<br>Gegeven het moment van deze constatering kon een dergelijke berekening niet meer gemaakt worden. Op basis van actuariële berekeningen dieper ultimo 2020 zal dit volgend jaar, bij verder gelijkblijvendeomstandigheden, leiden tot een extra benodigde storting in de voorziening. Bij een stijging van de voorgeschreven rekenrente kan de voorziening voor een deel vrijvallen. | 10<br><br>BOO | Bij het opstellen van de jaarrekening 2020 is de stand van deze voorziening geactualiseerd. Bij zowel Loyalis als APG zijn berekeningen opgevraagd om de omvang voorziening per 31-12-2020 te bepalen.<br><br>Uit het overzicht van APG bleek dat niet alle wethouders hier op staan (dit is achteraf hersteld). Ook constateerde de accountant een verschil in toepassing rekenrente.<br><br>Zie opvolging jaarrekening 2020 (punt 6) voor de opmerkingen voorziening pensioenen. | | Heeft verder geen invloed op de toekomsteige rechtmatigheidsverantwoording. |
| 2. | <u>Monitor de realisatie van het onderhoudsplan</u><br>De voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen is bedoeld om de kosten van groot onderhoud over een meerjarige periode te egaliseren (vaste jaarlijkse dotatie). Hiermee worden schommelingen in de meerjarenbegroting voorkomen. De werkelijk gemaakte onderhoudskosten worden vervolgens uit de voorziening gedekt. De dotatie is gebaseerd op een onderhoudsplan, welke in 2019 voor de periode 2020 – 2029 financieel geactualiseerd is.<br>Vanaf 2025 lijkt echter een tekort te ontstaan, wat er toe zou kunnen leiden dat de toekomstige dotaties verhoogd moeten worden. De accountant heeft geconstateerd dat in de afgelopen jaren sprake is van een vertraging van de in het planopgenomen werkzaamheden. Als dit in continuïteit plaatsvindt kan dit aanleiding zijn om de robuustheid van het plan als voorspeller van de toekomstige onderhoudslasten weer tegen het licht te houden.<br>De eisen aan een onderhoudsplan dat ten grondslag ligt aan een voorziening zijn hoog. Wij vragen daarom het college om in 2020 nadrukkelijk aandacht te besteden aan het (blijvende) voorspellende karakter van dit plan. | 10 + 11<br><br>GGZ/ financien | Er heeft in 2020 geen wijziging plaatsgevonden in werkwijze. Dit heeft geresulteerd in het laten vrijvallen van deze voorziening.<br>BBV technisch was het niet mogelijk om de voorziening in stand te houden.<br><br>Zie ook de opmerking en verdere toelichting bij opvolging jaarrekening 2020. | | Kan van invloed zijn op de toekomstige rechtmatigheidsverantwoording. |
| 3. | <u>Vorming reserve tariefegalisatie afval</u><br>Het voornemen is, wanneer de situatie dat toelaat, overschotten in een (nog te vormen) voorziening te storten. Rekening houdend met alle aan de afvalverwerking toe te rekenen directe en indirecte kosten, is in 2019, net als in voorgaande jaren, nog geen sprake van een meer dan kostendekkend tarief. Een meer dan kostendekkend tarief had aanleiding kunnen geven tot het vormen van een voorziening om de "te veel" van de inwoner geheven bedragen weer aan de inwoner terug te geven via lagere tarieven in komende jaren.<br><br>Omdat er nog geen sprake is van een volledige kostendekkendheid, is het vormen van een voorziening nu niet aan de orde. Omdat het college wel streeft naar blijvend lage tarieven, stelt het college voor de korting van de HVC voor 2019 via de resultaatbestemming toe te voegen aan een reserve waaruit toekomstige tekorten gedekt kunnen worden. De komende jaren zal, op basis van de werkelijke behaalde resultaten op Afval er jaarlijks een onttrekking aan deze reserve plaats kunnen vinden.<br><br>Het advies is om de ontwikkeling van resultaten op afval goed te blijven volgen omdat de afvalmarkt volop in beweging is met mogelijke kostenstijgingen tot gevolg. Als tekorten niet meer uit de egalisatiereserve gedekt kunnen worden komen deze ten laste van toekomstige rekeningresultaten. Hiermee dient rekening gehouden te worden in de langere termijn tariefberekeningen. | 11<br>GGZ/ Financien | De reserve afvalstoffen is in 2020 gevormd (De Raad heeft dit besloten bij vaststelling van de jaarrekening 2019). | | n.v.t. |

| **Opvolging accountantsverslag en managementletter 2019**<br>**d.d. 09-06-2020 en d.d. 20-12-2019** | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| **Nr.** | **Aanbevelingen** | **Pag. rapport / Sector** | **Stand van zaken zomer 2021** | **Resultaat** | **Invloed op rechtmatigheids-verantwoording** |
| 4. | Verantwoordingsinformatie zorgleveranciers<br>De accountant adviseert om na te denken over welke wijze buiten de van zorgleveranciers ontvangen verantwoordingsinformatie, meer zekerheid kunt verkrijgen over de levering van de zorg. Hierbij te denken aan het doen van gerichte (cliënttevredenheids)onderzoek voor cliënten bij aanbieders waar geen verantwoordingsinformatie voorzien van een goedkeurende controleverklaring wordt ontvangen en naar de besteding van Pgb's. De accountant maakt graag gebruik van dergelijke onderzoeken, omdat deze een bijdrage kunnen leveren voor zijn oordeelsvorming. Een belangrijke voorwaarde daartoe is dat de accountant aan de voorkant kan "meedenken" bij de opdrachtformulering aan partijen. | 14 + 15<br><br>SLZ | De gemeente accepteert de onzekerheid over het daadwerkelijk gebruik van van de PGB's. We constateren nog steeds een daling van het aantal PGB's, waardoor ook de mate van onzekerheden hierover afneemt. Als de organsiatie signalen ontvangt over onjuiste bestedingen van PGB's wordt hierop actie ondernomen. | | De uitkomsten kunnen van invloed zijn op de rechtmatigheidsverantwoording. |
| 5. | Verantwoording WNT<br>Bij de controle van de WNT-verantwoording 2019 stelden stelde de accountant vast dat geen sprake was van (zichtbare) interne controle op de opgestelde WNT-verantwoording zoals bedoeld in onderdeel 2.2.2.van de Regeling Controleprotocol 2019. Het advies is om in het vervolg, de daar genoemde (en door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verwachte) maatregelen van interne beheersing zichtbaar te maken. | 17<br><br>BOO | De WNT werkzaamheden worden wel uitgevoerd maar volgens de accountant niet zichtbaar genoeg. Zie ook de opmerking bij de bevindingen jaarrekening 2020. | | Geen invloed op toekomstige rechtmatigheidsverantwoording. |
| 6. | Actualiseren M&O beleid<br>In de kadernota rechtmatigheid (commissie BBV) doet de commissie BBV de aanbeveling om een overkoepelend beleidsstuk voor misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) op te stellen. Deze bevat naast de filosofie, algemene uitgangspunten en risicoanalyse ook maatregelen ter voorkoming en afdoening.<br>Binnen uw gemeente is een dergelijk beleid niet in integrale vorm aanwezig.<br>Het advies is om te onderzoeken of het wenselijk is om een integraal M&O-beleid op te stellen dan wel de aanwezige onderdelen te actualiseren. Het college heeft overigens aangegeven dit op te pakken en mee te nemen in het plan van aanpak inzake de rechtmatigheidsverantwoording. | 17 +18<br><br>BOO | Specifiek wordt veel aandacht gegeven aan de actiepunten vanuit een integriteitsbeleid waarbij ook aandacht is voor integer handelen, functiescheiding mandaat/budgethouderschap. Daarnaast wordt onderzoek gedaan om ikv integriteit in samenwerking met BING een organisatiebrede cursus te organiseren (een bewustwoordingssessie). | | Geen invloed op toekomstige rechtmatigheidsverantwoording. |
| 7a. | Borgen van de rechtmatigheid van aanbestedingen<br>In het kader van de rechtmatigheidscontrole is het onder meer van belang dat tijdig wordt vastgestelt dat aanbestedingen overeenkomstig de geldende wet- en regelgeving zijn gedaan. Op grond van het normenkader zijn voor de rechtmatigheidscontrole de Europese aanbestedingen van belang.<br>Voor 2019 is deze controle relatief laat uitgevoerd. Het risico van het laat uitvoeren van interne controle is dat er (te) laat zicht is op de risico's die (mogelijk) gelopen worden en de mogelijkheden tot bijsturen daardoor beperkt(er) wordt. Het advies is om deze controle voortaan eerder en gespreid over het jaar uit te voeren. | 18<br><br>BOO | Voor het boekjaar 2020 zijn de interne controle werkzaamheden met betrekking tot Europese aanbestedingen eerder opgepakt.<br>Zie verder opmerking accountant voor dit onderwerp bij bevindigen jaarrekening 2020 (punt 5 bij opvolging jaarrekening 2020). | | De uitkomsten kunnen van invloed zijn op de rechtmatigheidsverantwoording. |
| 7b. | Beheersmaatregel inkopen/ aanbestedingen<br>De betrokkenheid van een inkoopadviseur, ten behoeve van het volgen van een juiste en tijdige aanbestedingsprocedure, is in het primaire proces in opzet gewaarborgd door de verplichte consultatie van de inkoopadviseur bij bestellingen groter dan € 5.000. Hiermee vermindert (in opzet) het risico dat de (Europese) aanbestedingswet niet wordt nageleefd of dat aanbestedingen niet overeenkomstig het eigen beleid plaatsvinden.<br>In de praktijk ziet de accountant echter deze betrokkenheid niet altijd terug. Ook zien zij in de praktijk dat niet voor elke overeenkomst die wordt afgesloten een zogenaamd "startformulier" wordt ingevuld en gedocumenteerd in het aanbestedingsdossiers. Met een startformulierwordt vooraf overwegingen vastgelegd welke leiden tot de keuze van de aanbestedingsvorm bij de betreffende dienst, levering of werk. De centrale inkoopfunctie en het vooraf documenteren van de overwegingen zijn belangrijke waarborgen om onvolkomenheden te voorkomen. Overigens is in 2020 gestart met de digitalisering van de startformulieren, waarmee in opzet een sterkere beheersmaatregel getroffen is. Het advies is om door middel van formele controles in het primaire proces te waarborgen dat de juiste aanbestedingsprocedures ook worden gevolgd. | 18<br><br>BOO | Zie punt 5 bij opvolging jaarrekening 2020 | | De uitkomsten kunnen van invloed zijn op de rechtmatigheidsverantwoording. |

| **Opvolging accountantsverslag en managementletter 2019**<br>**d.d. 09-06-2020 en d.d. 20-12-2019** | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| **Nr.** | **Aanbevelingen** | **Pag. rapport / Sector** | **Stand van zaken zomer 2021** | **Resultaat** | **Invloed op rechtmatigheids-verantwoording** |
| 8. | Verantwoording van het woningbedrijf<br>Het woningbedrijf van de gemeente maakt een integraal deel uit van de gemeente en voert een eigen administratie. Per jaareinde wordt deze "geconsolideerd" en verwerkt in de administratie van de gemeente. Gedurende het jaar worden onderlinge diensten verrekend (doorbelastingen) tussen het Woningbedrijf en de algemene dienst. Deze onderlinge doorbelastingen worden verrekend in de rekeningcourantpositie. Per saldo sluit de rekening-courantpositie zoals deze in beide administratie is opgenomen op elkaar aan. Het saldo ten opzichte van 2018 is echter niet veranderd. De accountant heeft opgemerkt dat een juiste en tijdige afwikkeling van de rekening-courantpositie aandacht vraagt en adviseren na te gaan of het administratieve saldo kan worden afgeletterd.<br><br>Bij het opstellen van de jaarrekening worden de onderlinge doorbelastingen geëlimineerd. Op die manier worden de netto baten en lasten van de gemeente juist gepresenteerd. De accountant constateerde dat de verwerking van de boekingen die nodig waren voor de eliminatie niet altijd in één keer goed verlopen. Er zijn diverse correcties gemaakt. In de jaarrekening zijn de baten en lasten uiteindelijk voor een niet materieel bedrag te hoog verantwoord. Per saldo is geen sprake van een resultaat-effect. De accountant adviseert toe te zien op de juisteverwerking van eliminatie-boekingen. | 18<br><br>GGZ | Met de jaarrekening 2020 is voor een andere werkwijze gekozen voor wat betreft de verwerking van de administratie woningbedrijf in de administratie van de algemene dienst. Hierdoor zijn de eliminatie boekingen ook juist verwerkt.<br><br>De rc positie blijft een aandachtpunt. Zie hierover ook de opmerking bij de jaarrekening 2020.<br>In de zomer van 2021 is dit punt opgepakt en afgehandeld. | | Naar aanleiding van de genomen acties geen invloed op de toekomstige rechtmatigheidsverantwoording. |
| | **Interne beheersing (managementletter 2019)** | | | | |
| 9. | Rechtmatigheidsverantwoording<br>Stel een plan op om te komen tot een rechtmatigheidsverantwoording in 2021. | 21<br><br>BOO | De aanbeveling van de accountant wordt opgevolgd. Momenteel wordt in de organisatie een en ander nader uitgewerkt met betrekking tot de verplichte rechtmatigheidsverantwoording vanaf boekjaar 2021. | | Betreft de basis die noodzakelijk is om straks een rechtmatigheidsverantwoording te kunnen afgeven. |
| 10. | Doorontwikkeling van de interne beheersing<br>Blijf stappen maken in de doorontwikkeling van de interne beheersing, onder andere door in te steken op een verdere kwaliteitsverbetering van de financiële processen en de ambitie om de kwaliteitsbeoordeling mede te gaan baseren op een beoordeling van de controlemaatregelen die door de organisatie zelf reeds worden uitgevoerd om relevante risico's af te dekken: van repressieve controles met "bevindingen achteraf" naar zekerheid aan de voorkant.<br>Verder is aan het college aandacht gevraagd om de zogenaamde scoping te actualiseren voor 2020, procesbeschrijvingen blijvend te actualiseren, een overkoepelend intern controleplan op te stellen, wat ook meebeweegt met de stappen die de organisatie maakt, de follow up van bevindingen uit de interne- en externe controle te blijven monitoren en een frauderisicoanalyse uit te voeren en deze te verbinden met de interne controle. | 21<br><br>BOO | De aanbevelingen van de accountant zijn waar mogelijk opgevolgd. Ook met het oog op de rechtmatigheidsverantwoording zullen de aanbevelingen meegenomen worden in 2021.<br>Zie ook de aanbeveling en toelichting bij opvolging manamgementletter 2020. | | Betreft de basis die noodzakelijk is om straks een rechtmatigheidsverantwoording te kunnen afgeven. |
| 11. | Zichtbare toets bij het verstrekking subsidiebeschikking<br>Bij het verstrekken van subsidiebeschikkingen wordt geen zichtbare toets uitgevoerd op de naleving van de subsidieverordening. Wel wordt, in het kader van de verbijzonderde interne controle, op een later moment vastgesteld of aan de voorwaarden uit de subsidieverordening wordt voldaan. Het advies is om te onderzoeken of de beleidsmedewerker die de subsidieaanvraag heeft behandeld (eerder in het proces) te laten vaststellen dat aan de subsidieverordening is voldaan.<br>Daarnaast heeft de accountant vastgesteld dat bij een aantal gesubsidieerde instellingen sprake was van vermogensvorming en/of aanzienlijk saldo aan liquide middelen. Het advies is om dit te betrekken bij het vaststellen van verstrekte subsidies op een later moment. | 21<br><br>SLZ | In het najaar van 2021/ begin 2022 zal intern bekeken worden of en zo ja hoe interne beheersingsmaatregelen in het proces van subsidies kunnen worden verbeterd. | | De uitkomsten kunnen van invloed zijn op de rechtmatigheidsverantwoording. |

| **Opvolging accountantsverslag en managementletter 2019**<br>**d.d. 09-06-2020 en d.d. 20-12-2019** | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| **Nr.** | **Aanbevelingen** | **Pag. rapport / Sector** | **Stand van zaken zomer 2021** | **Resultaat** | **Invloed op rechtmatigheids-verantwoording** |
| 12. | Opnemen van prestatielevering in Decos<br>Het advies aan het college is om te onderzoeken of het zinvol is om documentatie met betrekking tot de prestatielevering bij de factuur op te nemen in Decos. Daarmee wordt de (zichtbare) interne controle op de<br>rechtmatigheid van de uiteindelijke betaling versterkt . In dit verband wordt geadviseerd om te onderzoeken of, op basis van een risico-inschatting, het mogelijk zinvol is om het beleid hieromtrent te heroverwegen of op te stellen. De accountant denkt dat een meer risico-gerichte benadering rond de verplichte vastlegging van documentatie voor de prestatielevering relevanter en effectiever kan zijn. Hiervoor dienen dan wel duidelijke richtlijnen te worden opgesteld en gecommuniceerd met de medewerkers. Voor posten waar op voorhand geen risico wordt gezien in de prestatielevering kan dan volstaan worden met de digitale autorisatie (en eventuele korte toelichting) en zou dan geen onderbouwende documentatie in de administratie worden opgenomen. Voor de risicovolle(re) posten dient er dan uiteraard strikt op toe te worden gezien dat de documentatie wel aanwezig is. | 22<br><br>BOO | Vooralsnog wordt deze aanbeveling van de accountant niet overgenomen. Op dit moment is FMS/ Decos (factuur module in het financieelpakket) niet op deze aanbeveling ingericht. Het aanpassen van een applicatie zal een substantiële investering in geld en tijd vergen. Als deze mogelijkheid standaard in één van deze applicatie wordt opgenomen dan gaan we overwegen om het proces hierop aan te passen.<br><br>De commissie BADO heeft in juli 2020 een notitie prestatielevering gepubliceerd. In deze notitie wordt aangegeven.<br>De gemeente gaat na in welke mate proces technisch dit geregeld kan worden. En welke mogelijkheden er zijn met de applicatie in FMS.<br><br>In 2022 zal dit nader onderzocht worden. Zie ook punt 6 bij de aanbevelingen Managementletter 2020. | | De uitkomsten kunnen invloed hebben op de rechtmatigheidsverantwoording. |
| 13. | Rechtmatigheid aanbestedingen<br>De rechtmatigheid van aanbestedingen is niet voldoende preventief geborgd. In de huidige werkwijze dient het vollege achteraf (nog) vast te stellen of de inkopen rechtmatig zijn aanbesteed. | 22<br><br>BOO | zie punt 7a | | De uitkomsten kunnen invloed hebben op de rechtmatigheidsverantwoording. |
| 14. | Verplichtingenadministratie<br>Binnen de gemeente worden aangegane verplichtingen niet integraal opgenomen in een verplichtingenadministratie. Met een verplichtingenadministratie heeft de organisatie meer grip op de juiste en volledige toerekening van lasten aan de juiste periode en is er in opzet een beheersmaatregel getroffen die kan ondersteunen om tot een juiste<br>aanbestedingsvorm te komen. Ten behoeve van de jaarrekening heeft het college nu, vanuit betalingen in 2020 en ontvangen facturen in 2020 vastgesteld dat de lasten volledig zijn verantwoord. Dit is een arbeidsintensieve en foutgevoelige controle. De accounant adviseert het college om te onderzoeken op welke wijze gemeentebreed een verplichtingenadministratie kan worden geimplementeerd en welke maatregelen er nodig zijn om de volledigheid hiervan te waarborgen. | 22<br><br>BOO | Vooralsnog wordt deze aanbeveling van de accountant niet overgenomen. Het financieelpakket (FMS) kent geen module verplichtingenadministratie.<br>Het aanpassen van een applicatie zal een substantiële investering in geld en tijd vergen. Als deze mogelijkheid standaard in één van deze applicatie wordt opgenomen dan gaan we overwegen om het proces hierop aan te passen. | | Heeft geen invloed op de rechtmatigheidsverantwoording. |
| 15. | Controles sociaal domein<br>Opmeer is vanaf 2020 voornemens om over te gaan van het afgeven van beschikkingen op basis van 'prijs maal hoeveelheid naar resultaatgerichte beschikkingen. Dus van een vastgesteld aantal uur recht op huishoudelijk hulp schoonhuis. Dit vergt wel extra aandacht aan de manier waarop uw gemeente de prestatielevering vaststelt. Een schoon huis is imeers subjectiever dan een aantal geleverde uren. Het college is geadviseerd om de interne controles hierop aan te laten sluiten, waarbij de accountant veronderstelt dat dit leidt tot meer controles door enquentes en steunen op gesprekken met de clienten. Het college is bezig met de voorbereidingen hierop. | 22<br><br>SLZ | Deze werkwijze wordt toegepast door alle Westfriese gemeenten. De afgesproken resultaten worden in het algemeen gemonitord. | | De uitkomsten kunnen van invloed zijn op de rechtmatigheidsverantwoording. |
| 16. | Onderbouwende stukken aan memoriaalboekingen toevoegen<br>Ten behoeve van de versterking van de interne controle op de memoriaalboekingen is het college geadviseerd om onderbouwende stukken bij de boekingen op te nemen, waarmee de juistheid en rechtmatigheid afdoende kan worden vastgelegd. Daarnasst is gadviseerd om ma te gaan of het mogelijk is om ten aanzien van complexere boekigen een extra waarborg (vierogen- principe) in het proces te bouwn om foutieve boekingen te voorkomen. | 22<br><br>BOO | In 2019 is een vertaalslag gemaakt. Bij 95% van de memoriaalboekingen worden onderbouwende stukken aangeleverd. Memoriaalboekingnen worden grotendeels door een financieel adviseur aangeleverd. In de organisatie gaan we er vanuit dat medewerkers over de juiste kennis beschikken en in staat zijn om een juiste journaalpost op te stellen. Aan de boekhoudkundige medewerker is het vervolgens om deze journaalpost in de finacniele administratie op te voeren (inlezen van de opgestelde journaalpost). Naar onze mening is er genoeg waarborging dat complexe boekingen juist in de administratie worden verwerkt.<br>Bij de jaarrekening van 2020 wordt door de accountant een zelfde soort opmerking gemaakt. Zie opvolging managementletter 2020. | | Heeft geen invloed op de uitkomsten voor de rechtmatigheidsverantwoording. |

| **Opvolging accountantsverslag en managementletter 2019**<br>**d.d. 09-06-2020 en d.d. 20-12-2019** | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| **Nr.** | **Aanbevelingen** | **Pag. rapport / Sector** | **Stand van zaken zomer 2021** | **Resultaat** | **Invloed op rechtmatigheids-verantwoording** |
| 17. | Waardering vorderingen bijstand<br>Het college is geadviseerd om de waardering van de vorderingen uit hoofde van bijstand zoals deze in de jaarrekening 2019 wordt opgenomen derhaleve zichtbaar te valideren. | 23<br><br>SLZ | Dit advies van de accountant is een uitkomst van de interim controle over 2019. Bij de jaarrekening 2019 is deze vordering gevalideerd. De bevindingen is hiermee afgedaan. | | Geen invloed op de rechtmatigheidsverantwoording. |
| 18. | Uitgangspunten voorziening groot onderhoud valideren:<br>Voor de jaarrekening 2019 is geadviseerd om de uitgangspunten voor de voorziening groot onderhoud (op basis van eerdere ervaringen en verwachte ontwikkelingen) te valideren. Door het kritisch beoordelen van de veronderstellingen en uitgangspunten die gehanteerd zijn bij de totstandkoming van de onderliggende plannen en door te 'back-testen" wordt duidelijkheid verkregen of het plan (en daarmee de getroffen voorziening) nog reeel is. | 23<br><br>GGZ | Zie hiervoor punt 2 | | Kan van invloed zijn op de toekomstige rechtmatigheidsverantwoording. |